

# MEINE FUJARA

# MY FUJARA

<b>A</b>	
1. Svetozár Stračina: DIE VERNONNENHEIT	2,30
2. Svetozár Stračina: DIE MELODIE VON DETVA	3,24
3. Miloš Berka: UNTER DEM HÜGEL	6,15
4. Ondrej Demo: DIE NOTEN DER GORALEN AUS NORD-ORAVA	4,11
5. Július Letňan: DIE FLÖTE VON KOKAVA	3,12

<b>B</b>	
1. Július Móži: HEJ, FUJARA TROMBITA, SIE HÄTTEN MICH BEINAHE ERSCHLAGEN, MEIN FLÖTCHEN	6,02
2. Miloš Berka: HEJ, TANZE ODER PFEIFE	4,01
3. Igor Bázlik: DURCH DEN WALD JUNGS, DURCH DEN WALD	3,12
4. Miloš Berka: IM WEITEN FELD	2,12
5. Tibor Andrašovan: WALACHENGESTALT; DER BLONDE JANIČKO	3,33

Das Folkloreorchester des Tschechoslowakischen Rundfunks in Bratislava dirigieren Miroslav Šmíd /A 1,2/ und Tibor Andrašovan /A 3/  
Das Orchester der Volksinstrumente des Tschechoslowakischen Rundfunks in Bratislava leitet Štefan Molota /A 4/ und Miroslav Dudík /A 5, B 1-5/  
Aufnahmen aus der Produktion des Tschechoslowakischen Rundfunks /A 1-5/  
*Solo-Volksmusikinstrumente*

1. Fujara aus Detva /in G/ - A 1, B 1
2. Sechslöchrige Hirtenflöte /in F/ - A 2
3. Grosse Hirtenflöte /in D/ - A 3, B 1,5/
4. Kleine Hirtenflöte /in D/ - A 5, B 1,5/
5. Grifflochlose Obertonflöte aus der Orava /in G/ - B 2
6. Grifflochlose Obertonflöte aus der Orava /in D/ - B 2
7. Grifflochlose Ellenflöte aus Papradno /in G/ - B 2
8. Doppelflöte /in D/ - B 3
9. Maultrommel /A 4, B 4/

Jozef Peško gehört zu den bemerkenswertesten Virtuosen an den verschiedenen Volksinstrumenten in der Slowakei. Als ein professioneller Musiker hat er zu den aerophonischen Volksinstrumenten ein intimes Verhältnis und interessiert sich für sie außerordentlich neben seinem eigentlichen Beruf, als Orchesterflötist. Es bleibt ein Paradoxon, daß er nicht in dem Milieu aufwuchs, wo die Volksinstrumente eine lebendige Tradition hatten. Er ist am 7.7. 1929 in Modra geboren. An dem Konservatorium in Bratislava studierte er das Flötenspiel. Im Jahre 1949 lockte ihn das erste professionelle Folklorenensemble SLUK in seine Reihen. 1959 ging er zum Orchester des Opernensembles von J.G. Tajovský in Banská Bystrica, 1965 kehrte er wieder nach Bratislava zurück und wurde Solist bei dem Orchester des Kunstensembles Lúčna.

Seit 1976 ist er Flötist und Solist an verschiedenen Volksinstrumenten in dem neu gegründeten Orchester für Volksinstrumente des Tschechoslowakischen Rundfunks in Bratislava. Jozef Peško ist genauso in der ČSSR wie auch im Ausland durch die Rundfunkaufnahmen, aber auch durch verschiedene Wettbewerbs-Konzert- oder Festivalaktionen als der erfolgreichste Solist an den Hirtenvolksinstrumenten bekannt geworden. Der Fujara /der langen Hirtenflöte/, dem charakteristischsten slowakischen Hirtenvolksinstrument, begegnete er erst im SLUK-Ensemble. Er hatte Gelegenheit die Almhütte des Oberschäfers Martin Danko in Sliach und den Fujara-Erzeuger Peter Paciga in Viglaš bei Zvolen zu besuchen. Unter freiem Himmel ertönte die Fujara in den Händen seines Erzeugers am schönsten. Von hier brachte er sich auch seine erste Fujara mit. Nachher erwarb er die Hirtenflöten von Jozef Rybár aus Detva und weitere Hirtenflöten von den volkstümlichen Instrumentenmachern aus Orava, Kysuce, Liptov. Heute ist J. Peško im Besitz von mehreren verschiedenen gestimmten Fujaras, sechslöchrigen Hirtenflöten, Doppelflöten, grifflochlosen Obertonflöten-Podolkas- und der Maultrommel.

Der größte Beitrag Peškos ist darin zu sehen, daß er der erste tschechoslowakische professionelle Musiker wurde, der die traditionellen Volksinstrumente in einer neuen Funktion, in den professionellen Orchestern verwendet. Sein Verdienst war es, daß sich der Klang der Folklorenensemble SLUK, Lúčna und anderer bereichert hat. Seine Musikinstrumente bereichern in der Gegenwart am markantesten die Tonpalette der Folkloremusik in Radio, Film und Fernsehen. Er nahm mit dem repräsentativen Kunstensembles der Tschechoslowakei an den Konzerttournée in verschiedenen Staaten Europas, Asiens, Afrikas und Amerikas teil.

Im Jahre 1959 gewann er den 2. Platz im Fugaraspiel in einem internationalen Wettbewerb, der im Rahmen des Weltjugend- und Studentenfestivals in Warschau stattfand. 1972 gewann er einen ersten und einen zweiten Platz, wie auch den Preis des Tschechoslowakischen Musikverlages OPUS auf dem internationalen Rundfunkwettbewerb Prix de musique folklorique de Radio Bratislava im Flötenspiel. Jozef Peško schuf sich im Spiel an den Hirtenvolksinstrumenten seinen eigenen Interpretationsstil, wobei er die Gesetzmäßigkeiten der ursprünglichen Interpretationsäußerungen in den einzelnen Regionen und Orten der Slowakei zu respektieren vermag. Man kann feststellen, daß er seine Phantasie in den Studioaufnahmen am deutlichsten geltend macht, wo er über das sogenannte Playbacksystem im Rahmen einer Komposition auch mehrere Volksinstrumente verwendet. In seiner Interpretation verdienen Aufmerksamkeit das reiche Anblasen an den Fujaras und den Flöten, unter Anwendung einer Menge von aliquoten Tönen, die mit der Tonspanne auf einen Atemzug zusammenhängen, aber auch ein einmaliges Spiel an der Maultrommel mit sogenannter „Kontra“ im Nachklang /Duvaj/. Die vorgelegte Profilschallplatte präsentiert Jozef Peško in seinem vollen Kunstschaffen und stellt sein schöpferisches Herangehen an das Folklorematerial dar.

<b>A</b>	
1. Svetozár Stračina: MEDITATION	2,30
2. Svetozár Stračina: A TUNE FROM DETVA	3,24
3. Miloš Berka: UNDER THE GRŮŇ	6,15
4. Ondrej Demo: GORAL TUNES FROM NORTHERN ORAVA	4,11
5. Július Letňan: FLUTE FROM KOKAVA	3,12

<b>B</b>	
1. Július Móži: OH, FUJARA TROMBITA, THEY WOULD HAVE KILLED ME, MY FLUTE	6,02
2. Miloš Berka: EITHER DANCE OR PLAY	4,01
3. Igor Bázlik: ACROSS THE MOUNTAIN, BOYS, ACROSS THE MOUNTAIN	3,12
4. Miloš Berka: IN THE WIDE FIELD	2,12
5. Tibor Andrašovan: A FIGURE FROM VALAŠSKO, BLOND JOHN	3,33

Folk Orchestra of the Czechoslovak Radio in Bratislava  
Conducted by Miroslav Šmíd /A 1,2/ and Tibor Andrašovan /A 3/  
Orchestra of Folk Instruments of the Czechoslovak Radio in Bratislava  
Led by Štefan Molota /A 4/ and Miroslav Dudík /A 5, B 1-5/  
Recordings from the Production of the Czechoslovak Radio in Bratislava /A 1-5/  
*Solo Folk Musical Instruments*

1. Fujara /long flute/ from Detva /in G/ - A 1, B 1
2. Shepherds' flute with six finger-holes /in F/ - A 2
3. Large shepherds' flute with six finger-holes /in D/ - A 3, B 1,5
4. Little shepherds' flute with six finger-holes /in D/ - A 5, B 1,5
5. Flute without finger holes /podolka/ from Orava /in G/ - B 2
6. Flute without finger holes /podolka/ from Orava /in D/ - B 2
7. Flute without finger holes from Papradno /in G/ - B 2
8. Double shepherds' flute /in D/ - B 3
9. Jew's harp A 4, B 4

Jozef Peško ranks in Slovakia among the most remarkable virtuoso players on various folk instruments. As a professional musician he has a close relationship to seraphonic instruments, and apart from his profession of orchestra-player - flutist, he has shown great interest in them. It is a paradox that he did not grow up in an environment where these musical instruments have a vivid folk tradition. He was born on July 7th, 1929 in Modra. At the Conservatory in Bratislava he studied flute. In 1949 he became a member of our first professional folk ensemble SLUK /Slovak Folk Artistic Ensemble/. In 1959 he left for the orchestra of the opera of the Theatre of J.G. Tajovský in Banská Bystrica; in 1965 he returned to Bratislava and became soloist of the orchestra of the folk ensemble Lúčna.

Since 1976 he has been flutist and player of various folk musical instruments in the newly established orchestra of folk instruments of the Czechoslovak Radio in Bratislava. In our country, as well as abroad, Jozef Peško is known from radio recordings, and from various competitions, concerts or festivals as a most successful soloist on shepherd folk musical instruments. With fujara /long flute/ - the most characteristic Slovak shepherd musical instrument - he met for the first time in SLUK. He happened to make the acquaintance of the shepherd Martin Danko in Sliach and of the fujara maker Peter Paciga in Viglaš. In the open fujara in the hands of its maker sounded most beautifully. It was from there that he had his first fujara. Then he got a shepherds' flute from Jožko Rybár from Detva and some other ones from various folk artists - makers from Orava, Kysuce and Liptov. At present Jozef Peško owns a number of variously tuned fujaras, flutes with six holes, double flutes, flutes without finger holes /podolky a koncovy/, a bagpipe, an ocarina and jew's-harp.

Peško's greatest contribution can be seen in his having become our first professional player using our traditional folk instruments in a new function - in professional orchestras. Thanks to him the sound of the folk ensembles SLUK, Lúčna, and others has been enriched. At present his musical instruments in a most expressive way enrich the sound range of the folk music on the radio, in films and on television. With our representative folk ensembles he has participated on concert tours in various states of Europe, Asia, Africa and America.

In 1959 he won the 2nd prize in playing fujara at the international competition held during the World Festival of Youth and Students in Warsaw. In 1972 he won the 1st and 2nd prizes, as well as the prize of the Czechoslovak Records and Publishing House OPUS at the international radio competition Prix de musique folklorique de Radio Bratislava in playing flutes. Jozef Peško has elaborated an interpretation style of his own in playing shepherds' folk musical instruments, respecting the laws of the original ways of interpretation in various regions and localities of Slovakia. His invention is most expressively applied in studio recordings, where within the so-called playback system he makes use of more instruments within one composition. Most remarkable in his interpretation are rich initial blows on fujaras, flutes, making use of aliquot tones, as well as his unique way of playing the jew's-harp with the so-called „duvaj“.

This profile record presents Jozef Peško in his full artistic flourishing and is a summarization of his creative approach to folk material.

# FUJARÔČKA MOJA

A		
1. Svetozár Stračina: ZADUMANIE		2,30
2. Svetozár Stračina: DETVIANSKA MELÓDIA		3,24
3. Miloš Berka: POD GRUŇOM		6,15
4. Ondrej Demo: GORALSKÉ NÔTY ZO SEVERNEJ ORAVY		4,11
5. Július Letňan: KOKAVSKÁ PÍŠŤALKA		3,12

B		
1. Július Móži: HEJ, FUJARA TROMBITA, BOLI BY MA ZABILI, PÍŠŤALÔČKA MOJA		6,02
2. Miloš Berka: EJ, LEBO TANCUJ, LEBO PÍSKAJ		4,01
3. Igor Bázlik: HOROU, CHLAPCI, HOROU		3,12
4. Miloš Berka: V ŠÍROM POLI		2,12
5. Tibor Andrašovan: VALASKÁ POSTAVA, JANIČKO BELAVÝ		3,33

Ludový orchester Čs. rozhlasu v Bratislave  
diriguje Miroslav Šmíd /A 1,2/ a Tibor Andrašovan /A 3/  
Orchester ľudových nástrojov Čs. rozhlasu v Bratislave  
vedie Štefan Molota /A 4/ a Miroslav Dudík /A 5, B 1 – 5/  
Nahrávky z produkcie Čs. rozhlasu v Bratislave /A 1 – 5/

## Sólové ľudové hudobné nástroje

1. Detvianska fujara /in G/ – A 1, B 1
2. Pastierska šesťdierková píšťalka /in F/ – A 2
3. Veľká pastierska šesťdierková píšťala /in D/ – A 3, B 1,5
4. Malá pastierska šesťdierková píšťalka /in D/ – A 5, B 1,5
5. Bezdierková oravská koncová píšťalka – podolka /in G/ – B 2
6. Bezdierková oravská koncová píšťalka – podolka /in D/ – B 2
7. Bezdierková rífová píšťala z Papradna /in G/ – B 2
8. Pastierska píšťalka–dvojačka /in D/ – B 3
9. Drumbľa – A 4, B 4

Responsible editor: Viktor Szarka  
Music director: Leoš Komárek  
Sound director: Oto Nopp

Photo © : Viliam Gruska 1978  
Design © : Oto Nittnaus 1978  
Sleevenote © : PhDr. Ondrej Demo 1978

Jozef Peško patrí k najpozoruhodnejším hráčom – virtuózom na rôznych ľudových nástrojoch na Slovensku. Ako profesionálny hudobník má k ľudovým aerofonickým nástrojom blízky vzťah a popri svojej profesii orchestrálneho hráča – flautistu, prejavil o ne neobyčajný záujem. Paradoxom je, že nevyrástol v prostredí, kde majú tieto hudobné nástroje živú folklórnu tradíciu. Narodil sa 7.7. 1929 v Modre. Na Konzervatóriu v Bratislave študoval hru na flaute. Roku 1949 ho prilákal do svojich radov náš prvý profesionálny folklórny súbor SLUK. Roku 1959 odchádza do orchestra opery J.G. Tajovského v Banskej Bystrici, roku 1965 sa vrátil do Bratislavy a stal sa sólistom orchestra umeleckého súboru Lúčnica.

Od r. 1976 je flautistom a hráčom na rôznych ľudových hudobných nástrojoch v novozaloženom orchestri ľudových nástrojov Čs. rozhlasu v Bratislave. Jozef Peško je u nás, ba aj mimo našej vlasti, známy z nahrávok rozhlasu, ale aj z rôznych súťažných, koncertných, či festivalových podujatí ako najúspešnejší sólista na pastierskych ľudových hudobných nástrojoch. S fujarou – ako najcharakteristickejším slovenským pastierskym hudobným nástrojom sa stretol až v SLUK-u. Mal príležitosť dostať sa na salaš baču Martina Danku v Sliacich a k výrobcovi fujár Petrovi Pacigovi vo Víglašoch. Pod šírým nebom znela fujara v rukách svojho výrobcu najkrajšie. Odtiaľ si priniesol prvú fujaru. Potom získal pastierske píšťalky od Jožka Rybára z Detvy a ďalšie od ľudových majstrov – výrobcov z Oravy, Kysúc, Liptova. Dnes J. Peško vlastní viacero rôzne ladených fujár, 6 dierkových píšťal, píšťala–dvojačky, bezdierkové píšťalky podolky a koncovky, gajdicu, okarinu a drumbľu.

Peškov najväčší prínos vidíme v tom, že sa stal našim prvým profesionálnym hráčom, ktorý tradičné ľudové hudobné nástroje využíva v novej funkcii – v profesionálnych orchestroch. Jeho zásluhou sa obohatil zvuk folklórnych súborov: SLUK-u, Lúčnice i ďalších. Jeho hudobné nástroje najvýraznejšie obohacujú v súčasnosti zvukovú paletu folklórnej hudby v rozhlase, vo filme a v televízii. S našimi reprezentačnými umeleckými súbormi sa zúčastnil na koncertných zájazdoch v rôznych štátoch Európy, Ázie, Afriky a Ameriky.

Roku 1959 získal II. cenu v hre na fujare na medzinárodnej súťaži, ktorá sa konala v rámci Svetového festivalu mládeže a študentstva vo Varšave. Roku 1972 získal I. a II. cenu, ako aj cenu Čs. hudobného vydavateľstva OPUS na medzinárodnej rozhlasovej súťaži Prix de musique folklorique de Radio Bratislava v hre na píšťalkách. Jozef Peško si vytvoril vlastný interpretačný štýl v hre na pastierskych ľudových hudobných nástrojoch, rešpektujúc pritom zákonitosti pôvodných interpretačných prejavov v jednotlivých regiónoch a lokalitách Slovenska. Možno povedať, že svoju fantáziu najvýraznejšie uplatňuje v štúdiových nahrávkach, kde tzv. playbackovým systémom využíva v rámci jednej skladby aj viacero ľudových nástrojov. V jeho interpretácii si zasluhujú pozornosť bohaté rozfuky na fujarách, na píšťalkách, s využívaním množstva alikvotných tónov, súvisiacich s prefukovaním, ale aj ojedinelá hra na drumbli s tzv. „kontrou“ v dozvuku /duvaj/.

Táto profilová platňa prezentuje Jozefa Peška v jeho plnom umeleckom rozkvetu, je zhrnutím jeho tvorivého prístupu k folklórnemu materiálu.

OPUS

Stereo 9117 0635

Kčs 36.-



Made in Czechoslovakia  
© 1978 OPUS